

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1737/21-S

Název	Základní umělecká škola Jana Ladislava Dusíka, Čáslav
Sídlo	Jeníkovská 222, 286 01 Čáslav
E-mail	zuscaslav@centrum.cz
IČ	70870012
Identifikátor	600046508
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Tlapal
Zřizovatel	Město Čáslav
Místo inspekční činnosti	Jeníkovská 222, Čáslav Benešovská 441, Sázava Potěhy 155
Termín inspekční činnosti	4. 1. 2022 – 6. 1. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů, naplňování školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Vzdělávání v základní umělecké škole (dále ZUŠ nebo „škola“) je organizováno ve čtyřech uměleckých oborech – hudebním (dále HO), výtvarném (VO), tanečním (TO), a literárně dramatickém (LDO). Nejvyšší povolený počet žáků ZUŠ je využit na cca 92 % (917 žáků). Škola má všechny využívané prostory a učebny v nájmu. Vedle hlavní školní budovy probíhá výuka HO ještě na odloučených pracovištích v obcích Potěhy a Sázava. Přípravné studium pro I. stupeň a základní studium I. i II. stupně je otevřeno ve všech vyučovaných uměleckých oborech. Žáci se vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy Jana Ladislava Dusíka v Čáslavi (dále ŠVP). Škola nevykazuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí ve funkci od roku 1991, splňuje všechny podmínky pro její vykonávání. Při řízení školy se opírá o pravidelně aktualizovanou koncepci rozvoje školy, která je v souladu s deklarovanou vizí školy. Klade důraz na začleňování veřejných žakovských vystoupení do kulturního života města a místního regionu, rovnoměrný rozvoj estetického vnímání žáků ve všech vyučovaných uměleckých oborech a na uplatnění získaných návyků, schopností a dovedností v dalším profesním životě. Tyto záměry se daří postupně realizovat.

Organizační struktura školy odpovídá jejím potřebám. Část řídicích a kontrolních pravomocí ředitel vhodně delegoval na pozici svého zástupce a některých dalších zaměstnanců (vedoucí poboček, vedoucí oborů či nástrojových sekcí aj.). Dostatečně funkční je činnost pedagogické rady. Hospitační činnost je prováděna ředitelem pravidelně u všech vyučujících a také návštěvami vedení školy na veřejných akcích a třídních přehrávkách. Při zjištění nedostatků jsou přijímána účinná opatření k jejich odstranění.

Nedostatek byl zjištěn v organizaci výuky kolektivního předmětu, byl překročen nejvyšší povolený počet žáků ve skupině.

Pedagogický sbor tvoří 37 odborně kvalifikovaných učitelů, řada z nich se věnuje také profesionální umělecké činnosti. Spolupráce a podpora pedagogům je poskytována podle individuálních potřeb, zahrnuje konzultace s vyučujícími stejného oboru nebo s vedením školy.

Škola účelně plánuje další vzdělávání pedagogů s prioritami v oblastech ŠVP. Aktuálnímu plánu dalšího vzdělávání dominuje podpora prohlubování znalostí nových metod výuky hry na nástroj a osvojování digitálních dovedností učitelů. Zapojení některých pedagogů do lektorské činnosti a vedení vzdělávacích seminářů podporuje sdílení zkušeností v pedagogickém sboru a tím i zkvalitnění výuky. Ředitel se účastní dalšího vzdělávání zaměřeného na oblasti řízení školy.

Přijímání uchazečů ke studiu do všech uměleckých oborů je transparentní a v souladu se zásadou rovného přístupu.

Pro svoji činnost má škola velmi dobré a účelně využitě prostorové podmínky. V hlavní budově školy proběhla obnova vnitřních prostor a rekonstrukce některých učeben a nahrávacího studia. V každé ze tříd HO je pro podporu výuky využíván klavír případně jiný klávesový nástroj. Postaráno je o údržbu a opravy nástrojů, ladění klavírů i o případnou obnovu inventáře. Některé nástroje škola bezúplatně půjčuje žákům. Pro výuku předmětů ve VO je k dispozici řada pomůcek a dalšího výtvarného materiálu. K výuce LDO využívá škola sál s pódium, kde má obor výborné zázemí se všemi potřebnými technickými

prostředky. TO má k dispozici tři prostorné taneční sály, jejichž vybavení je průběžně doplňováno. Společné prostory jsou vyzdobeny pracemi žáků VO. Pedagogové mají k dispozici pro výuku notebooky a účelně je využívají. Materiální vybavení školy prostředky potřebnými pro výuku je kvalitní a převážně odpovídá jejím aktuálním potřebám. Ve vhodných podmínkách probíhá výuka i na odloučených pracovištích v základní škole v Potěhách a v Sázavě.

K financování činností školy jsou využívány prostředky přidělené ze státního rozpočtu, z úplaty za zájmové vzdělávání jsou hrazeny nákupy učebních pomůcek a hudebních nástrojů. Na provoz školy přispívá město Čáslav.

Škola věnuje náležitou pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví, vstup do prostor školy je sledován kamerou. Žáci jsou pravidelně poučováni o zásadách bezpečného chování ve škole i při akcích konaných mimo její prostory, o účinnosti prevence svědčí dlouhodobě nízká úrazovost.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V HO je vyučována hra na většinu běžných strunných, klávesových i dechových nástrojů, pěvecká výuka a výuka hry na bicí nástroje. Dále je vyučována souborová hra, hudební nauka a hudební dílny.

V hospitované instrumentální výuce pedagogové kladli důraz především na osvojování intonačních a rytmických dovedností, vhodně a srozumitelně sdělovali pokyny k interpretaci, často s vlastní demonstrací hry na nástroj. Hodiny byly přehledně a účelně rozděleny na procvičení techniky hry a na využití všech dovedností pro hru na nástroj. Kompetence k umělecké komunikaci a kompetence kulturní byly účinně rozvíjeny hrou skladeb s důrazem na vhodný přednes. Učitelé vždy dbali na dodržování a upevňování základních a správných návyků. Výběr repertoáru byl vhodně přizpůsoben získaným znalostem, dovednostem a individuálním potřebám žáků. Zvláště u mladších žáků byly včas zařazovány chvíle pro relaxační cvičení nebo oddych. Učitelé zdařile dokázali žákům přiblížit abstraktní hudební představy, v průběhu hodin také příhodně prověřovali a obohacovali znalosti žáků z hudební nauky. V případě potřeby byly žákům vysvětleny konkrétní interpretační zvláštnosti. Bylo zřejmé, že způsoby práce jsou v hodinách jasně nastaveny a respektovány. Případné chyby žáků byly vždy s odpovídající mírou tolerance využity jako účinný prostředek pro zlepšení následujícího provedení. Výborná výuka a společná práce vyučujícího s žákem byla sledována v předmětech hra na violoncello a hra na klavír.

Výuka recepce a reflexe hudby v předmětu hudební nauka byla připravena velmi kvalitně a promyšleně. Učitelka zdařile dokázala žákům přiblížit abstraktní hudební představy, které jim pomáhaly při výuce. Do výuky byli aktivně zapojeni všichni žáci, avšak pouze v minimální míře bylo využíváno dalších učebních pomůcek nebo hudebních nástrojů.

Povinný předmět hra v souboru plní žáci hrou v některém z instrumentálních souborů, v případě klavírního oddělení také v předmětu hudební dílna nebo i korepeticemi.

Příležitostí ke zlepšení je podpora samostatnosti žáků v komunikaci jejich vlastního uvažování o hře daných skladeb a ve společné reflexi proběhlé hodiny. Pouze v části hospitovaných hodin byl vytvářen prostor pro sebehodnocení žáků, učitelé zpravidla závěr individuální výuky omezili jen na shrnutí probraného učiva, případně na vlastní zhodnocení výkonu žáka.

Odpovídající kvalitu výuky vykazuje práce školy ve VO. Přípravné studium rozvíjí dětskou představivost, seznamuje žáky se základy výtvarných technik, vede je k výtvarnému vidění, k získávání základních pracovních návyků i sociálních kompetencí. V průběhu základního studia se pak žáci v předmětech plošná tvorba, prostorová tvorba a objektová a akční tvorba zdokonalují v užívání základních i méně tradičních výtvarných technik. Prohlubují svoji schopnost estetického citění, představivost a zejména tvořivost. Všemi předměty pak prostupuje výtvarná kultura poskytující žákům postupně potřebný historický přehled.

Hospitované hodiny byly dobře připraveny, žákům byly sděleny cíle jednotlivých lekcí, předvedeny ukázky prací a poskytovány potřebné informace. Žáci pracovali se značným zaujetím a bez zbytečných prostožů. Vždy jim byl ponechán dostatečný prostor pro vlastní fantazii a výtvarný názor. Dobře byla rozvíjena schopnost žáků komunikovat a vyjadřovat vlastní myšlenky. Případné korekce ze strany vyučujícího byly uplatňovány citlivě a jen v nejnútnejší míře. Součástí lekcí byla také prezentace ukázek architektury, obrazů a umělecké literatury prováděná pomocí informační techniky, navozující atmosféru ovzduší estetického citění a pozitivního myšlení. Prostředí ve třídě bylo velmi příjemné, při práci žáci zjevně prožívali radost z tvorby a pocit úspěšnosti. Vzhledem k věkově nejednotnému složení skupin byla v potřebné míře uplatňována diferenciacie výuky podle schopností a pokročilosti jednotlivých žáků.

Výuka v LDO je vedena dvěma vyučujícími s mnohaletou praxí v oboru, což se pozitivně promítá do kvality výuky, používaných metod a výběru textů, s nimiž se žáci setkávají a tvůrčím způsobem s nimi pracují. Je zřejmé, že vyučující vhodně se žáky pracovaly i v průběhu distanční výuky.

V hospitovaných hodinách byly účinně využívány diferencované metody a formy práce, volené se zřetelom ke skutečným schopnostem a aktuálním potřebám žáků. Těm je poskytován potřebný prostor pro uplatnění vlastní kreativity a k improvizaci, zároveň jsou však vedeni k partnerské spolupráci. V průběhu hospitovaných hodin byla patrná systematická a soustavná práce na prolnutí poznatků a návyků z oblasti vnímání i interpretace literárního textu se schopností vyjádřit je a sdělit. Vynalézavě a nápaditě je volen repertoár studovaných textů, žáci tak díky cílevědomé práci s nimi dosahují opakovaně dobrých až nadprůměrných výsledků na soutěžních přehlídkách v individuálním přednesu, včetně soutěží celostátních.

Pozitivním rysem výuky je odpovídající důraz kladený na rozvoj mluvních a řečových dovedností, zahrnující také silné socializační prvky. Optimální je poměr mezi individuálními a kolektivními formami výuky.

Výuka TO je vedena trojicí erudovaných vyučujících s všestranným zaměřením na plnou škálu vyučovaných předmětů, od přípravné taneční výchovy přes taneční průpravu, výrazový a lidový tanec až k tanci klasickému. Výsledky práce jsou pravidelně prezentovány při veřejných vystoupeních, příprava na ně byla nedílnou součástí všech navštívených hodin.

Rozdělení žáků do jednotlivých skupin respektuje skutečný zájem i dispozice žáků a také profesní zacílení vyučujících. Hospitovaná výuka měla promyšlenou strukturu, efektivně se střídaly dynamické a relaxační části, zařazena byla také aplikovaná gymnastika. Žáci byli velmi dobře slovně vedeni, často už s plným uplatněním klasické taneční terminologie, zároveň jim byl poskytován prostor pro vlastní taneční improvizaci.

V jednotlivých lekcích byla vždy patrná plná koncentrovanost a soustředěnost na plnění základních, vesměs zřetelně a srozumitelně formulovaných cílů, včetně důkladného rozvíjení v úvodních částech hodin, optimálního zařazení relaxace a hygienických přestávek. Účelně byly využívány rekvizity a kostýmní doplňky. Žáci byli důsledně

a okamžitě opravování, případně jim byla poskytována potřebná pomoc. Prakticky trvalé bylo instruktážní předvedení požadovaných prvků a vazeb ze strany vyučujících. V žádném z tanečních sálů není k dispozici klavír nebo klávesový nástroj, korepetovaná výuka chyběla zejména při výuce v nižších ročnících při nácvičce nových nebo obtížnějších tanečních pasáží.

V naprosté většině hospitovaných hodin byla výuka vedena s příslušným odborným přístupem a v pozitivní atmosféře.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků škola průběžně sleduje při hospitacích, postupových nebo absolventských zkouškách, při veřejných vystoupeních, třídních koncertech a dalších akcích. Situaci pravidelně projednává v pedagogické radě. Evidovány jsou výsledky žáků v různých uměleckých soutěžích, kterých se škola účastnila hlavně v období před rozšířením protiepidemických opatření. Při hrozícím školním neúspěchu některého žáka škola jedná se zákonnými zástupci, žákem i vyučujícími, podle okolností přijímá vhodná opatření. Nejčastěji sahá k rozvolnění učiva, zvýšené individualizaci výuky, popř. změny nástroje, výjimečně i vyučujícího. Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání žáků a o dění ve škole dostatečně informováni pomocí školního informačního systému, k němuž mají dálkový přístup.

Získané informace jsou využity s dostatečnou účinností. Celkově jsou výsledky vzdělávání žáků velmi příznivé, v závěru uplynulého školního roku se nevyskytl žádný žák, který by nepostoupil do vyššího ročníku, téměř 99 % ze všech hodnocených žáků prospělo s vyznamenáním. Velmi dobrých výsledků dosahuje škola při přechodu zájemců k uměleckému vzdělávání na vyšších typech škol.

Účinnost rozvoje kompetencí vytýčených ve ŠVP žáci prokazují při veřejných vystoupeních a kulturních akcích, které přispívají k obohacení kulturního života regionu. Škola při tom spolupracuje se zřizovatelem, školami, zákonnými zástupci žáků a kulturními institucemi v Čáslavi (městský úřad, infocentrum, Českobratrská církev evangelická, kostely sv. Petra a Pavla, sv. Jakuba, domov seniorů). Účastní se regionálních kulturních vystoupení nebo organizuje výchovné koncerty pro mateřské a základní školy. Žáci školy pravidelně vystupují také v rámci přehlídky ZUŠ Open. V období distanční výuky a při zachování protiepidemických opatření škola uskutečnila několik vystoupení, která byla natáčena bez diváků a umístěna na Facebooku. VO pořádá výstavy v místní galerii, v domově důchodců a dalších objektech a podílí se i na výzdobě města. Účastní se on-line prezentací a soutěží. Zajímavých výsledků dosáhli žáci např. ve výtvarné soutěži „Bludiště“ nebo v celorepublikové soutěži MŠMT „Brána k druhým“. TO vykazoval dobré výsledky a trvalý kontakt s žáky i v době distanční výuky. Zpravidla před významnou veřejnou prezentací pořádají školní soubory víkendová soustředění.

Úspěšná je spolupráce školy s Nadačním fondem Mikuláš, díky níž mohou žáci ze sociálně slabých rodin využívat finanční prostředky poskytnuté nadací k úhradě školného.

Škola rozvíjí sociální a osobnostní kompetence žáků i dalšími činnostmi, např. vzájemnou spoluprací mezi všemi obory, která však zatím nevyústila v konkrétní podobu uceleného mezioborového projektu. Pozitivní výsledky má škola také v oblasti výchovného působení. Dosud nebyl zaznamenán–výskyt rizikového chování.

Závěry

Vývoj školy

- V hlavní budově školy proběhla obnova vnitřních prostor a rekonstrukce některých učeben.
- Nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti byly odstraněny.

Silné stránky

- Spoluprací s Nadačním fondem škola vychází vstříc žákům ze sociálně slabých rodin při podpoře platby školného.
- Zapojení některých pedagogů do lektorské činnosti a vedení vzdělávacích seminářů podporuje sdílení zkušeností v pedagogickém sboru a tím i zkvalitnění výuky.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V žádném z předmětů výuky v tanečním oboru není vyučujícím k dispozici spolupráce s korepetitorem.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Pro podporu výuky v tanečním oboru zařadit korepetice s klavírem.
- Poskytovat prostor pro sebehodnocení a společné závěrečné hodnocení žákům v hodinách individuální výuky hudebního oboru.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní umělecká škola Jana Ladislava Dusíka, Čáslav vydaná Městem Čáslav s platností od 1. ledna 2014
2. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MŠMT-26493/2014-3, ze dne 6. listopadu 2014
3. Jmenování do funkce ředitele, čj. 110/94, s platností od 1. června 1994, Potvrzení ve funkci ředitele, čj. UR 133/2012, z 25. července 2012 s platností od 31. července 2018 a Oznámení z 12. února 2018 o prodloužení funkčního období do 31. července 2024
4. Školní matrika vedená k termínu inspekce
5. Školní řád základní umělecké školy s platností od 24. dubna 2018, včetně dodatku s platností od 1. září 2021
6. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Jana Ladislava Dusíka v Čáslavi s platností od 1. září 2012 a Dodatek č. 1
7. Záznamy z pedagogické rady ze školních roků 2020/2021 a 2021/2022

8. Preventivní program z 1. září 2016
9. Rozvrhy vyučovacích hodin pro individuální, skupinovou a kolektivní výuku ve školním roce 2021/2022
10. Třídní knihy v elektronické podobě pro individuální, skupinovou a kolektivní výuku vedené ve školním roce 2021/2022
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních rocích 2020/2021, 2021/2022
12. Dokumentace o přijímání uchazečů o vzdělávání pro školní rok 2021/2022
13. Protokoly o postupových, ročníkových a závěrečných zkouškách ve školním roce 2020/2021
14. Osobní spisy pedagogických pracovníků včetně dokladů o dosaženém vzdělání (výběr)
15. Záznamy z pedagogické rady a provozních porad, školní rok 2020/2021 a 2021/2022
16. Organizační řád ze dne 23. listopadu 2020
17. Minimální preventivní program a Směrnice k prevenci rizikového chování pro školní rok 2021/2022
18. Výroční zpráva o činnosti školy za rok 2020/2021, bez uvedení data platnosti
19. Informace o škole (výpis z rejstříku škol a školských zařízení, regionální sběr dat, webová stránka školy)
20. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-1590/14-S vydaná 25. června 2014
21. Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2020 a k 30. září 2021
22. Smlouva o nájmu nebytových prostor uzavřená s městem Sázava a Dohoda o bezplatném užívání prostor uzavřená se Základní školou a Mateřskou školou Potěhy
23. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Karel Šimek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Karel Šimek v.r.

Mgr. Petr Jiroš, školní inspektor

Petr Jiroš v.r.

PhDr. Václav Flegl, odborník v oblasti
uměleckého vzdělávání

Václav Flegl v.r.

Bc. Dana Nulčková, kontrolní pracovnice

Dana Nulčková v.r.

V Praze 2. února 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jří Tlapal,
ředitel školy

Jří Tlapal v.r.

V Čáslavi 8. února 2022